

melse. Den ærede sidste Taler bemærkede meget rigtigt, at hvis § 8 ikke blev vedtagen, vilde han, selv om Lovforslaget vedtoges helt igennem, som han ønskede det, være imod Loven. Ja, det er jo det andet Kardinalpunkt, og der lader det jo til, at vi ere fuldt enige om, at det kunne vi ikke gaa ind paa. Jeg kan ikke se andet, end at det maa siges her som ved hver eneste Lejlighed, saa kunne de Herrer smile ad det, om de ville, Sandhed er det dog alligevel, at paa alle Punkter, hvor der er Tale om et eller andet, vi skulle gøre, f. Eks. om at gøre noget for Kallundborggruten eller hist og her at faa Penge ud af Statskassen, er man stadig fra Regeringens Side bange for, at Kassen ikke kan slaa til. Men hvorfor kan den ikke slaa til? Fordi vi vedblive at øse ud til dette militære Øgl. Deri ligger det, det er Hovedsagen. . . .

Formanden (Høgsbro): Det var for stærkt et Udtryk, det ærede Medlem brugte.

Jens Buss: For mig staar det som Øgl, men derfor kan jo andre opfatte det paa en anden Maade, og da jeg nødig vil fornærme nogen, skal jeg derfor sige dette Militærvesen. Det kan efter min Mening ikke siges for tidt, thi det er sandt. Det er ligesom en af os private Mænd med vore forfættelige Bedrifter — f. Eks. en almindelig Gaardmand — vilde give sig til at bygge et højt Taarn mange, mange Alen op, som han ikke fik andet ud af, end at han maatte afholde store Vedligeholdelsesudgifter ved det. Det vilde være noget ganske andet, end om han satte nogle Penge ind paa at dræne og mergle sin Mark; thi det vilde han have noget ud af. Det andet derimod vilde kun forøge hans Udgifter, og dersom han f. Eks. havde 2,000 Kr. om Aaret, og hans Taarn tog de 1,000 Kr. af denne Bruttoindtægt, saa havde han anvendt disse Penge til saa uproduktivt et Djemed som vel muligt og saa lidt økonomisk som vel muligt. Naar man derfor staar her i Rigsdagen og taler om disse Forhold, hvor det gælder Penge og atter Penge, og saa stadig maa høre, at der er begyndt at blive Lavvande i Kassen, at vi maa have ny Hjælpemidler, at det ikke kan slaa til længere, at vi maa være i Stand til at opfylde de Krav, der stilles, hvad er saa det, der gør, at vi ikke kunne tilfredsstille de økonomiske Krav i dette ellers saa velhavende Land? Det er vore umaadelige Udgifter til Militærvesenet, og jeg mener, at dette bør fremhæves ved enhver Lejlighed, hvor der diskuteres om saa-

danne Sager som her § 8. Vi behøvede ikke paa dette Omraade, lige saa lidt som vi behøvede det forleden med Hensyn til Skgeskasserne, at være bange for saadanne fornuftige og humane Udgifter i rimelige Anliggender, naar det ikke netop var det, og det skal Befolkningen mindes om atter og atter, og det skal stadig drages frem, at der ligger Hundene begravet. Jeg beklager naturligtvis, at vi skulle savne f. Eks. det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkrets' (Scharling) Bistand til at faa en rimelig Lov, naar vi ikke ville vedtage § 8. Jeg forstaaer det saa godt, men det skulle de Herrer vide, at der efter min Mening er en ganske naturlig Anledning til vor Misere paa dette Omraade, og denne Anledning vil vedblive at være der, saa længe vi vedblive at øse Penge ud til Militærvesenet, som man gør det nu. Derfor siger jeg, at hvis vi ville have en Lov om Jærnbaneanlæg og kunne blive enige om nogle Regler i saa Henseende, er der ingen Grund til i nogen Maade at vedtage en saadan § 8. Jeg vil derfor bede det ærede Medlem om at stemme for, at § 1 udgaar; thi det er rent og klart, og det kan enhver forstaa. Jeg vil ogsaa bede Dem stemme for, at § 8 aldrig nogensinde kan blive vedtagen for at faa saadanne almindelige, fornuftige Regler, som vi kunne blive enige om her i Salen. Det er min Stilling, og den er ogsaa præciseret i Betænkningen og i de foreliggende Vædringsforslag.

Judenrigsministeren (Jagerslev): Jeg ønsker at gøre en ganske kort Bemærkning i Anledning af de Bemærkninger, der fremkom fra den sidste ærede Taler. Det ærede Medlem nævnte, at naar en Landmand byggede et højt Taarn, som kun var til Vedligeholdelse og ikke til Nytte, kunde det sammenlignes med de militære Udgifter. Jeg skal ikke fastholde eller komme videre ind paa det noget saarende Udtryk, som det ærede Medlem brugte, da det jo gav Anledning til en Udtalelse fra Formandsstolen; og da det ærede Medlem jo selv har rettet det og taget det tilbage, anser jeg det derfor for bortfaldet, saa der ikke er nogen Grund til at røre ved det. Derimod ønsker jeg dog at gøre opmærksom paa, at dette Eksempel med Taarnet kun viser, at det ærede Medlem ikke har Spor af Forstand paa de militære Udgifter, deres Nødvendighed og Betydning, og viser det saa tydeligt, at der ikke er Grund til at komme nærmere ind paa det. Militærudgifter kunne jo ikke sammenlignes med Opsørelsen af et Taarn, der ikke er til nogen som helst Nytte, men er ganske